

Verlag workshops Zorgplannen

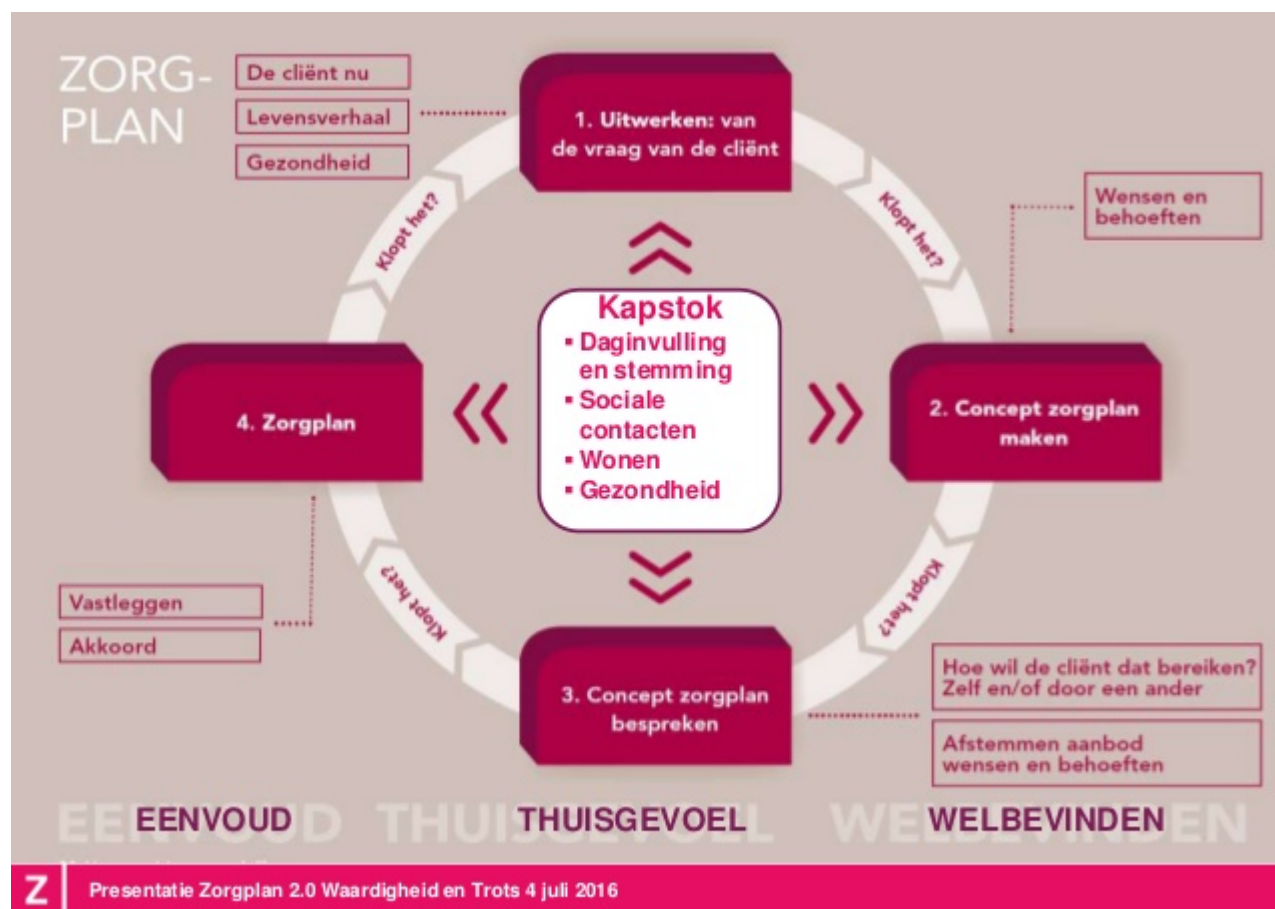
In de verpleeghuissector is momenteel veel aandacht voor zowel vergroting en verbetering van de samenwerking tussen cliënt, mantelzorger en zorgprofessional, als de eigen regie van de cliënt. Het cliëntdossier kan hiervoor op verschillende manieren worden ingezet. Verschillende zorgaanbieders ontwikkelen of implementeren nieuwe vormen van een zorgplan of een cliëntportaal om dit te bereiken.

Inspirerende voorbeelden

In de workshops op 4 juli tijdens het congres 'Een jaar later: Ruimte voor verpleeghuizen' werden verschillende van dit soort initiatieven met enthousiasme en trots gepresenteerd. Voor dit artikel is inspiratie gehaald uit workshops van de volgende zorgaanbieders:

1. Eigen regie zorgplan – Inovum ([bekijk presentatie](#))
2. Eigenaarschap zorgplan: mijn leven, mijn plan – Zorgbalans ([bekijk presentatie](#))
3. Het digitale cliëntenportaal van WoonZorgCentra Haaglanden – WoonZorgCentra Haaglanden ([bekijk presentatie](#))
4. Familie Zorgleefplan – De Zellingen, Groenhuysen, Manna Zorggroep, NW-V Zorgboog, Warande, Wittenberg ([bekijk presentatie](#))
5. Eigenaarschap zorgplan: mijn leven, mijn plan – De Blije Borgh ([bekijk presentatie](#))

Zorgplan

Zoals weergegeven in bovenstaande afbeelding uit de [presentatie van Zorgbalans](#), speelt het zorgplan in op de volgende uitgangspunten:

- De wensen van de cliënt en diens naasten zijn leidend voor de te ontvangen zorg.
- Het eigenaarschap van het zorgplan ligt bij de cliënt en haar naasten.
- Het zorgplan overstijgt de verplichte exercitie van het invullen van een formulier. Het is een middel om een voortdurend gesprek tussen zorgprofessional en cliënt te faciliteren ten aanzien van de realisatie van kwaliteit van leven.
- In het zorgplan komt tot uitdrukking wat de cliënt nodig heeft om waardig te kunnen leven. Hierbij overstijgt het zorgplan enkel de zorgbehoeften.
- De cliënt en diens naasten heeft de regie over het opstellen, bijstellen en evalueren van het zorgplan, en wordt hierin ondersteund.

In de workshops verschilden de uitwerking en invoering van het nieuwe zorgplan per organisatie. Inovum en Zorgbalans hebben het al ver doorontwikkeld, waarbij de visie en ideeën tussen de verpleeghuizen overeenkomstig zijn. Een belangrijk verschil is wel dat Inovum de cliënt en haar naasten vraagt om het

zorgplan zelf in te vullen. Dit dient vervolgens als basis voor verdere dialoog.

Van oudsher kent het zorgplan meerdere functionaliteiten (een persoonlijk ondersteuningsplan, risicosignalering, uitvoeringsplan e.d.) en dient het zorgplan ook als verantwoordingsinstrument naar externe stakeholders (zorgkantoren en IGZ). Dit kan op gespannen voet staan met het beleggen van het eigenaarschap bij de cliënt. In de ontwikkelingen binnen Zorgbalans en Inovum wordt het eigenaarschap nadrukkelijk bij de cliënt belegd en bepaalt hij/zij de content.

Professionele behandelplannen en werkplannen hebben daarmee een minder grote rol of vormen in feite geen onderdeel meer van het zorgplan. Er vindt hiermee een beweging plaats van verantwoording naar meer cliëntgericht. Zorgbalans gaat werken met een piramide structuur. De informatie is daarin geordend volgens een piramide model: van (top piramide) persoonlijk plan, via professionele behandelplannen en werkplannen naar klinische & administratieve informatie (bodem piramide). De bovenste laag van de piramide biedt informatie over de cliënt, zoals in de afbeelding hieronder (one page-profile of te wel in één oogopslag). In de lagen daaronder is meer gedetailleerde informatie voor de uitvoering van de zorgtaken opgenomen, zoals werkplannen en klinische informatie. Het idee is dat er wordt gerapporteerd op doelen en dat het zorgplan een hulpmiddel wordt voor een continue dialoog tussen zorgprofessional en cliënt.

Ondertekenen: In één oogopslag Mevr. Kamervink

Wat jullie moeten weten

Ik wil aangesproken worden met mevrouw Kamervink

Ik heb een druk gezin gehad en heb ook altijd in de zorg gewerkt. Dat deed ik 4 ochtenden per week toen de kinderen nog op school zaten. Later heb ik nog iets meer gewerkt tot mijn man met pensioen ging 30 jaar geleden.

Als hobby ging ik graag met vriendinnen winkelen en naar de bioscoop. Zeker 2 keer per maand. Ook heb ik veel getennist en las graag historische romans. Dat kan ik allemaal niet meer zo goed. Ik blader nu graag in tijdschriften

Belangrijk voor mij is het overlijden van mijn man 26 jaar geleden. Nu is dat vooral bezoek van mijn vriendinnen. We zijn allemaal jong weduwe geworden en steunen elkaar

Ik vind eigen meubels en schilderijen op mijn kamer erg prettig. En daar wil ik 's middags na het eten graag een paar uur zijn als ik bezoek heb.

Waar ik van hou

Ik hou van gezelligheid, lekker eten en buiten wandelen. Omdat ik slecht ter been ben komt het er niet vaak meer van

Waar ik niet van hou

Ik houd niet van bingo en smartlappen zingen, ik hoop maar dat ze dat hier in dit huis niet doen

Onze afspraken

Ik sta bijtijds op, rond half 8 's middags na het eten rust ik even een uurtje in mijn kruk stoel op mijn kamer 's avonds kijk ik graag naar het 8 uur journaal en spoorloos, daarna ga ik slapen

Ik wordt geholpen bij het wassen en aankleden Verder krijg ik therapie om weer beter te lopen

Ik lust alles en eet zelf als het voor me klaar gezet wordt.

Mijn medicijnen worden voor me klaar gezet, ik word geholpen met innemen

Wanneer ik ziek word wil ik goed behandeld worden, alleen reanimeren hoeft voor mij niet meer, ik ben oud genoeg.

Familie en vrienden

Ik krijg 2 keer in de week bezoek van mijn beste vriendinnen: op maandagochtend komt Joke, op donderdagmiddag komen Jannie en Wil

Mijn 3 kinderen Tom, Hans en Marian komen elke week langs op wisselende tijden

Mijn kleinkinderen komen ongeveer 1 keer per maand, alleen Thomas komt elke week wel langs

Mijn oudste zoon Tom helpt me bij mijn bankzaken

Wat is mijn zorg

Ik hoop dat ik hier kan wennen. Ik heb 50 jaar in Haarlem gewoond en vond mijn buurtje heel gezellig. Ik zie er erg tegen op om allemaal oude mensen om mij heen te hebben.

Ik hoop dat ik nog goed blijf en niet zo aftakel als mijn moeder die ook Alzheimer had.

Waar moet bij mij extra op gelet worden?

Ik heb suikerziekte en heb wel eens een lage bloedsuiker. Ik wordt daar knibbig van. Het is goed om dan mijn suiker te controleren

Cliëntportaal

Om het eigenaarschap te bevorderen geeft een aantal organisaties cliënten en hun naasten (digitaal) inzage in het zorgplan en/of het ECD, bijvoorbeeld WoonZorgCentra Haaglanden. Momenteel maken bij die organisatie circa 320 cliënten en hun naasten gebruik van de mogelijkheid om het zorgdossier te kunnen inkijken. Op deze manier kunnen zij ten alle tijden het dossier inkijken. Cliënten en hun naasten zijn zo beter op de hoogte en kunnen gerichter vragen stellen. De zorg wordt hiermee transparanter. Specifiek is benoemd dat door het open stellen van het zorgdossier, zorgprofessionals zich bewuster worden van hun (zorg)handelingen. Er ontstaat meer zelfreflectie omdat ze meer bewust hun handelingen verslaan. Dit verhoogt de kwaliteit van zorg. De functionaliteiten van het cliëntportaal worden in de toekomst verder uitgebreid ten aanzien van een gedeelde agenda met de zorg, het inzien van metingen en medicatielijsten, het uitwisselen van berichten met het zorgteam en het plaatsen van foto's en filmpjes.

Bij Inovum wordt het nieuwe zorgplan verder doorontwikkeld en uitgebreid, waarbij naasten ook de mogelijkheid hebben gekregen om digitaal in te loggen in het zorgplan. Ze kunnen momenteel de rapportages lezen en via een chatfunctie berichten sturen aan het zorgteam.

Uitdagingen

Een grote uitdaging die naar voren kwam in de workshops heeft betrekking op het feit dat een zorgplan of cliëntenportaal meer omhelst dan enkel de ontwikkeling van het instrument. Om de doelstellingen te behalen, vraagt het een andere houding van zowel zorgprofessionals als cliënten. Zorgprofessionals worden gestimuleerd om meer de dialoog met de cliënt en haar naasten aan te gaan en daarbij meer aandacht te geven aan kwaliteit van leven. Hiervoor moeten zij minder vanuit (on)mogelijkheden van de organisatie gaan denken, maar meer vanuit het kader van de cliënt, of te wel minder van uit zorgverlening en meer vanuit kwaliteit van leven. Dit vraagt om een ander denkkader en anders handelen. In deze overstap moeten zorgprofessionals worden begeleid en zo nodig getraind. Maar ook voor cliënten en naasten is het een verandering; in plaats van enkel worden verzorgd, worden zij ook uitgenodigd om inbreng te geven in de manier waarop. Dit is niet altijd voor alle cliënten vanzelfsprekend.

Bevorderende en belemmerende factoren

Meer specifiek zijn ook verschillende bevorderende en belemmerende factoren genoemd voor de invoering van zorgplannen en/of een cliëntportaal.

Bevorderende factoren

Buiten het feit dat de nieuwe zorgplannen en cliëntportaal een nieuwe werkwijzen stimuleert, waarin de cliënt meer eigen regie krijgt en zijn/haar levensverhaal centraal komt te staan boven de zorgbehoefte, zijn ook nog specifieke bevorderende factoren benoemd. Zo stimuleren zorgplannen dat zorgprofessionals meer het

gesprek aangaan met de cliënt en op deze wijze cliënt beter leren kennen. Wat vindt meneer of mevrouw leuk om te doen? Daarnaast zorgt de invoering van zorgplannen voor minder administratieve lasten en wordt tijd bespaard op overdracht. Hierdoor ontstaat meer tijd voor de zorg en het contact met de cliënt.

Belemmerende factoren

Naast de bevorderende factoren kwamen ook enkele belemmerende factoren naar voren in de workshops. Zo werd bij de workshop van Zorgbalans aangegeven dat een zorgplan een continu dialoog moet faciliteren tussen zorgprofessional en cliënt. Onderdeel daarbij is dat het zorgplan ook continu wordt aangepast op basis van veranderende situaties, behoeften en wensen. In de huidige setting ondertekent de cliënt en zorgverlener het zorgplan als zijnde een zorgovereenkomst. Zorgbalans is momenteel nog zoekende hoe hiermee om te gaan, wanneer een zorgplan continu wordt aangepast.

Een andere belemmerende factor die is genoemd is dat invoering van zorgplannen en cliëntportaal complexe functionaliteiten van ICT vereist. Niet alle leveranciers kunnen dat op dit moment bieden en daardoor hebben niet alle verpleeghuizen hier als vanzelfsprekend toegang toe (ook in het kader van financiën).

Geleerde lessen en gouden tips

Er zijn verschillende lessen en tips gedeeld die zorgaanbieders uit de workshops hebben geholpen bij de invoering van het zorgplan/cliëntportaal.

Zorgbalans vertelde dat het haar nieuwe zorgplan – zorgplan 2.0 – gefaseerd heeft ingevoerd, zodat zorgprofessionals langzaam konden wennen aan de nieuwe werkwijze. Er is een tussenstap geïntroduceerd – de Leefwereld – waar zorgprofessionals zich langzaam de nieuwe wijze van rapporteren hebben kunnen eigen maken.

In een aantal workshops is stilgestaan bij het belang van het betrekken van zorgprofessionals bij de nieuwe ontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld middels informatieavonden, maar ook door zorgprofessionals op te nemen in het projectteam. Zo ontstaat draagvlak, maar is de nieuwe werkwijze ook beter afgestemd op de wensen/behoeften van zorgprofessionals. In lijn hiermee is ook specifiek stilgestaan bij scholing van zorgprofessionals in de nieuwe werkwijze. WoonZorgCentra Haaglanden heeft bijvoorbeeld haar zorgprofessionals begeleid in het anders/beter rapporteren in het opengestelde ECD. Hiervoor hebben ze informatieavonden georganiseerd en een 'Zakboekje rapporteren' opgesteld.

Het betrekken van naasten bij de ontwikkeling van een zorgplan is ook genoemd als tip voor de ontwikkeling en invoering van – met name – zorgplannen. Door hen te betrekken bij de nieuwe ontwikkeling begrijpen naasten ook wat wordt bedoeld met eigen regie, en vice versa.

Meer weten

- Lees meer over [het cliëntportaal en het zakboekje Rapporteren](#)
- Lees meer over het [zorgplan bij Inovum](#)
- Verpleeghuizen van de workshop Familiezorgleefplan zijn aangesloten bij het thema persoonsvolgende bekostiging in de instelling. [Lees meer over de projecten binnen dit thema.](#)
- Bekijk de deelnemerspagina's van: [Inovum](#), [Zorgbalans](#), [WoonZorgCentra Haaglanden](#), [De Blijde Borgh](#)
- Bekijk alle verslagen van het congres [‘Een jaar later: Ruimte voor verpleeghuizen’](#)

tags:

[De Blijde Borgh](#) (4), [Inovum](#) (12), [WoonZorgcentra Haaglanden](#) (27), [Zorgbalans](#) (15), [Zorgleefplan](#) (52)

thema:

[Persoonsgerichte zorg en ondersteuning](#) (314)